

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 stycznia 2017 roku w sprawie z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko: D. C. i T. C. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w pkt 1. oddalił powództwo co do kwoty 3.308,49 złotych, w pkt 2. umorzył powództwo w pozostałej części, zaś w pkt 3. nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu pozwanym kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o ustalenie, że: w dniu 2 sierpnia 1999 roku T. C. zawarł (...) Bankiem (...) umowę kredytu odnawialnego, bank udzielił Kredytobiorcy kredytu odnawialnego w kwocie 2.000 złotych. Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej. W dniu 2 sierpnia 1999 roku zawarto aneks do umowy kredytu odnawialnego na mocy którego podwyższono do wysokości 4.000 złotych.

Sąd Rejonowy ustalił, że zgodnie z wyciągiem z ksiąg bankowych nr (...) na dzień 17.11.2015 roku T. C. i D. C. są odpowiedzialni solidarnie z tytułu (...). WYMAGALNEGO KREDYTU ODNAWIALNEGO o numerze (...). Na wymagalne zadłużenie w kwocie 3.308,49 złotych składa się: należność główna – 2.456,80 złotych, poniesione koszty – 15 złotych, należność z tytułu skapitalizowanych odsetek do dnia 16.11.2015 roku – 836,69 złotych.

W dniu 26 sierpnia 2013 roku strony zawarły ugodę. Wynikało z niej, że na dzień 26 sierpnia 2013 roku stan zadłużenia z tytułu umowy wynosił 6.674,62. Ugoda miała charakter umowy o kredyt konsumencki w rozumieniu ustawy o kredycie konsumenckim (par. 8). Zawarto ją na 32 miesiące szczegółowo określony w harmonogramie spłaty. (...) S.A. mogło wypowiedzieć ugodę w przypadku niedotrzymania przez klienta zobowiązań, negatywnej oceny zdolności kredytowej albo zagrożenia upadłością (par 8 pkt 1). Po upływie terminu wypowiedzenia ugody, całość niespłaconego przez klienta zadłużenia stawała się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym (par. 8 pkt 6).

Zgodnie z ustalenia Sądu Rejonowego, z historii na kontrakcie kredytowym za okres 23.08.2013 – 26.09.2016 roku wynika, że na dzień 29.12.2014 roku saldo kredytu po operacji wynosiło 2,456,80 złotych. Ostatnia spłata raty miała miejsce w dniu 26 stycznia 2015 roku.

Wezwaniami do zapłaty z dnia 01 lipca 2015 roku powód wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 3.214,26 złotych. Wezwania nie zostały podjęte, były awizowane.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, że ogólne uregulowanie umowy kredytu zawiera art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. 2015, poz. 128 ze zm.), zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Sąd wskazał, że żądanie swe powód wywodził z twierdzenia, iż przysługuje mu względem pozwanych wierzytelność objęta wyciągiem z ksiąg rachunkowych wystawionym przez Bank, a wynikający z zawartej z pozwanymi umowy ugody – kredytu konsumenckiego powołując przy tym treść art. 3 ust 1 i 2 ustawy z 12 maja 2011 o kredycie konsumenckim (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz 1528).

Sąd wskazał, że zasada odpowiedzialności pozwanych nie była kwestionowana i tym samym uznał, że jest bezsporna. Sąd Rejonowy uznał również, że strona pozwana nie udowodniła, że powództwo jest przedwczesne, z załączonego do akt zestawienia na rachunku wynika, że ostatnia spłata raty miała miejsce w styczniu 2015 roku i strona powodowa uprawniona była do wypowiedzenia (ugody) umowy o kredyt konsumencki i cała należność stała się wymagalna i przeterminowana. Sąd Rejonowy przyjął również, iż wyciąg z ksiąg banku jest dokumentem prywatnym, który może podlegać zakwestionowaniu w postępowaniu cywilnym, uznając, że w niniejszym postępowaniu strona pozwana w sposób konsekwentny kwestionowała sposób wyliczenia dochodzonej kwoty. Sąd wskazał, że strona

powodowa składała w sprawie kolejne dokumenty, ale nie przedstawiła żadnego wyliczenia, z którego wynikałyby kwoty dochodzone pozwem. W ocenie Sądu wobec takiego stanowiska pozwanych strona powodowa winna przedstawić konkretne wyliczenia matematyczne, których wynik stanowiłby uzasadnienie dochodzonych kwot. Strona pozwana bowiem powinna być w stanie zweryfikować sposób wyliczeń powoda i znać mechanizm tych wyliczeń. Wobec konsekwentnego stanowiska pozwanych strona powodowa winna wykazać inicjatywę dowodową w celu przedstawienia stosownych wyliczeń. W ocenie Sądu strona powodowa nie podołała ciążącemu na niej obowiązkowi dowodowemu i dlatego powództwo co do kwoty 3.308,49 złotych zostało oddalone jako nieudowodnione (art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c.).

Wobec skutecznego cofnięcia powództwa ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 7.900 zł, na podstawie art. 355 par. 1 i 2 kpc Sąd umorzył powództwo w tym zakresie.

W oparciu o art. 102 k.p.c. Sąd postanowił odstąpić od ogólnych reguł rządzących kosztami procesu i nie obciążać powoda, pomimo przegrania postępowania w całości, kosztami postępowania na rzecz pozwanych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w zakresie pkt 1 i 3 w części dotyczącej nie zasądzenia od pozwanych na rzecz powoda dochodzonego przez powoda roszczenia, kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego poprzez naruszenie przepisów art. 353kc, art.354 §1 k.c.,481 k.c., art. 69 ust. 1 prawa bankowego między innymi poprzez ich niezastosowanie,
2. naruszenie przepisu prawa procesowego art.98 k.p.c. przez jego niezastosowanie i oddalenie wniosku o zasądzenie kosztów postępowania sądowego;
3. niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy tj. naruszenie przepisu art. 227 k.p.c., art. 230 k.p.c., art. 231 k.p.c., art.245 k.p.c. oraz naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie dowodów, na których się oparł, przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności oraz niewyjaśnienie postawy prawnej wyroku;
4. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. między innymi poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W oparciu o wskazane zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez zasądzenie solidarnie od pozwanych kwoty 3.308,49 zł. wraz z dalszymi odsetkami umownymi od kwoty 2.456,80 zł. od dnia 17 listopada 2015r. do dnia zapłaty liczonymi według zmiennej stopy właściwej dla kredytów przeterminowanych i kredytów postawionych po upływie terminu wypowiedzenia w stan natychmiastowej wymagalności stanowiących każdorazowo czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego /Narodowego Banku Polskiego, nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania sądowego za I instancję, ewentualne uchylene wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania . Powód wniósł także o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwani wnieśli o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz każdego z pozwanych zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku.

Sąd Rejonowy poczynił w niniejszej sprawie zasadniczo prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd odwoławczy podziela i przyjmuje za własne. Sąd Okręgowy nie podziela jednak stanowiska Sądu I instancji w zakresie w jakim wskazał, iż strona powodowa nie przedstawiła żadnego dowodu, z którego wynikałyby kwoty dochodzone pozwem, co skutkowało błędnym uznaniem powództwa jako nieudowodnione.

Sąd Okręgowy ograniczy się jedynie do tych zarzutów, które skutkowały zmianą zaskarżonego rozstrzygnięcia.

W ocenie Sądu Okręgowego należy przede wszystkim zgodzić się ze stroną skarżącą, że rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zapadło z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c.

Zgodnie bowiem z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd winien oceniać wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, jednak na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. W sytuacji, gdy Sąd ustala niektóre okoliczności relewantne w sposób sprzeczny ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, pomija niektóre okoliczności relewantne dla rozstrzygnięcia sprawy jak też, dokonuje określonych ustaleń co do okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, lecz nie uwzględnia ich następnie przy dokonywaniu oceny zasadności powództwa, nie można mówić o tym, że rozstrzygnięcie, zgodnie z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c., opiera się na wszechstronnym rozważeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Zaprezentowana przez Sąd I Instancji ocena dowodów nie odpowiada powyższym wymogom. Zdaniem Sądu Okręgowego, ustalenia Sądu Rejonowego są wprawdzie prawidłowe. Niemniej jednak, rację ma skarżąca, że odnośnie niektórych okoliczności relewantnych ustalenia te pozostają w sprzeczności z przeprowadzonymi dowodami.

Przede wszystkim nie ulega wątpliwości, iż strona powodowa, w celu udowodnienia swoich twierdzeń, powinna wykazać bezsprzecznie i jednoznacznie, nie tylko to, że pozwany nie zapłacił całej należności, ale i także powinna wykazać odpowiednimi dokumentami podstawę prawną do dochodzenia tej kwoty, aby wynikał z tej podstawy sposób ustalenia konkretnego zadłużenia. W ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa zadośćczyniła nałożonemu na nią obowiązkowi. Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi rozpoznającemu apelację na konstatację, że dokonane przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie, oparte na wnioskach wywiedzionych z przeprowadzonego dotychczas postępowania, było nieprawidłowe. Z jednej strony Sąd I instancji wskazując na ustalenia faktyczne powołuje się na dowody wskazane przez powoda, a z drugiej strony stwierdza, iż powód nie udowodnił wysokości roszczenia, nie wskazując jednocześnie dlaczego nie dał wiary w tym zakresie przedstawionym dowodom mimo, iż przedstawiały one wyliczenia matematyczne dotyczące spłaty roszczenia pozwanych od dnia zawarcia ugody do dnia zaprzestania spłaty.

W ocenie Sądu Okręgowego prawidłowa ocena zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego powinna skutkować uwzględnieniem powództwa. Powód załączył bowiem szereg dowodów wskazujących na zasadność roszczenia oraz jego wysokość. Oprócz umowy kredytowej została załączona między innymi ugoda, jaką w dniu 26 sierpnia 2013 roku pozwani zawarli z powodem i w której na dzień jej zawarcia uznali kwotę wskazanego tam zadłużenia w wysokości 6674,62zł (ugoda k. 122-124). Ponadto powód załączył również historię operacji na rachunku kredytowym wskazującym na dokonywane spłaty przez pozwanych na poczet zadłużenia objętego umową, a także zaświadczenia, w którym zostało dokonane rozliczenie wpłat pozwanych na poczet dochodzonego roszczenia od dnia zawarcia ugody, ze wskazaniem kwoty wpłat, sposobu ich rozliczenia oraz stopy odsetek za poszczególne okresy oraz podstawy ich naliczania (zestawienie operacji za okres od 26.08.2013 r do 22.11.2016r. k. 211-215, zaświadczenie o wysokości naliczonych odsetek k. 210 verte). Z poniżej wskazanych dokumentów niewątpliwie wynika jednoznacznie jaka kwota roszczenia została spłacona przez pozwanych od dnia zawarcia ugody, jak zostały rozliczone dokonane wpłaty, na jakich zasadach oraz jaka kwota została jeszcze do spłaty. W świetle przedłożonego przez stronę powodową materiału dowodowego, brak było podstaw do podzielenia zarzutów strony pozwanej, co do sposobu wyliczenia dochodzonej kwoty. Pozwani poza samym zakwestionowaniem wysokości roszczenia nie przedstawili konkretnych dowodów mogących podważyć załączone przez powoda rozliczenia. Nie ulega wątpliwości, iż pozwani zakwestionowali wysokość dochodzonego roszczenia, nie zgadzając się z wysokością żądanych należności. W konsekwencji fakty te stały się okolicznością sporną i wymagały udowodnienia przez zgłaszających przedmiotowe zarzuty, których ci, jak wskazuje materiał dowodowy przedmiotowej sprawy nie zdołali wykazać. Podkreślić przy tym należy, że w procesie

cywilnym ciężar dowodu istotnie stawia wymagania dostarczenia sądowi dowodów potwierdzających podane fakty pod rygorem negatywnego rozstrzygnięcia. Regułę tę trzeba jednak odnosić także do strony zgłaszającej zarzuty. Występuje ona wtedy w roli czynnej – skoro powołuje się na fakty inne niż wskazywał powód, a z którymi ustawodawca wiąże korzystne dla niej skutki prawne, polegające na zniweczeniu żądania objętego powództwem. Strony powinny zatem roztrząsać fakty, natomiast nie jest istotą sporu recenzowanie i ocena skuteczności wniosków dowodowych sformułowanych przez przeciwnika procesowego. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z 15 marca 2012 r. (I CSK 345/11, Legalis numer 496874), do naruszenia art. 6 k.c. dochodzi wtedy, gdy sąd orzekający przypisuje obowiązek dowodowy innej stronie niż ta, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo jako nieudowodnione, mimo iż to pozwani – jako strona zaprzeczająca – winni przeprowadzić dowód przeciwny, a zatem wykazać fakty istotne dla rozstrzygnięcia i je udowodnić. W okolicznościach tej sprawy strona powodowa sprostowała bowiem ciężarowi dowodu, który na niej spoczywał.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanych D. C. i T. C. solidarnie na rzecz (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 3308,49 zł wraz z odsetkami umownymi od kwoty 2456,80 zł) w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 17 listopada 2015r. do dnia zapłaty.

W pozostałym zaś zakresie, to jest co do pkt 3. rozstrzygnięcia dotyczącego nie zasądzenia od pozwanych na rzecz powoda całości kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu. Przede wszystkim Sąd Okręgowy na skutek zażalenia pozwanych zmienił rozstrzygnięcie zawarte w pkt. 3 zaskarżonego wyroku i zasądził od powoda solidarnie na rzecz pozwanych kwotę 829 zł tytułem kosztów procesu. U podstaw wydanego rozstrzygnięcia leżała konstatacja, iż w realiach niniejszej sprawy o kosztach procesu należało orzec w oparciu o zasadę wyrażoną w art. 100 k.p.c., to jest stosunkowego rozliczenia kosztów procesu. Sąd uznał, że cofnięcie powództwa związane było z niestarannym działaniem powoda. Tym samym Sąd uznał, że brak jest podstaw do odstąpienia od obciążenia powoda kosztami od cofniętej części powództwa i w tym zakresie należy traktować powoda jako osobę przegrywającą proces w 70%, co przesądza o bezzasadności zarzutu naruszenia art. 98 k.p.c. Bardziej szczegółowe wyliczenie kosztów procesu znajduje się w uzasadnieniu rozpoznanego przez Sąd Okręgowy zażalenia pozwanych na punkt 3. wyroku Sądu Rejonowego pod sygn. III Cz 1172/17.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i zasądzone od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 616 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, na które złożyły się: opłata sądowa od apelacji w wysokości 166 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 450 zł ustalone na podstawie § 2 pkt. 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 z późn. zm.).